

M Ű S Z A K I L E Í R Á S

Az akcióterületen tervezett beavatkozások helyszíneinek állapotfelmérése és bemutatása

A város által kijelölt akcióterületen belül valósul meg a TOP-21.1-15 kódszámú pályázati kiírás feltételrendszerének megfelelő, „ZÖLD VÁROS” projekt. A kiviteli tervdokumentációt tanulmányterv is engedélyezési tervek léptékű tervek sora készítette elő. A fő cél az akcióterületcsatlakoztatása a városi zöld infrastruktúra hálózathoz, jelentősen megnövelve a közcélú zöldfelületet a növényállomány szakszerű rekonstrukciójával és nagyméretű gazdagításával.

1) AKCIÓTERÜLET TERVEZÉST BEFOLYÁSOLÓ ADOTTSÁGAI

2.1. AZ AKCIÓTERÜLET KÖZPONTI MAGTERÜLETE A KORÁBBI ISKOLATELEK

A volt Pécsi Sándor Általános Iskola szűkebb területe a több központú Sajószentpéter város délnyugati kertvárosias lakóterületének egyik alközpontjában található. Az iskolát a helyiek "Ligetes iskola néven nevezték - köszönhetően az iskolaépületeket körülvevő nagy összefüggő zöldterületeknek. A településen sehol máshol nem állt az iskolások rendelkezésére ilyen összefüggő nagy fás, ligetes zöldterület. Az iskola maga a Harica utcában az utca és a Harica patak közötti területen zöldbe ágyazva található.

Hagyományosan ez az iskola adott otthont a magának országos hírnevet kivívó, általános iskolások számára kiírt országos Zrínyi Ilona matematika verseny megyei eredményhirdetésének. Az iskolát sajnos a krónikus gyermekhiányból adódó átszervezések miatt néhány éve bezárták.

Az egykori iskolának 2 főépülete volt. Az egyik a 60-as évek elején épített régi iskolaépület, a másik pedig a mintegy 20 évvel később épített nagyobb új épület. Ez utóbbi adott otthont a felső tagozatoknak, a régi pedig az alsónak.

Az iskola megszűnése, a volt iskolaépületek kiürülése, a terület funkcionálkülisége sok gondot okoz. Nehéz megvédeni az épületeket a rongálóktól.

Kívül-belül beindult a pusztulási folyamat, betört ablakok látszanak kívülről, belülről pedig a széttrött vizesblokkok, kitéptett vezetékek, megrongált beépített bútorok jelzik a gazdátlanságot.

A régi iskolaépület általános állapota

Az épület az iskola bezárása óta üresen áll. Az épület egyes szerkezetei az azóta eltelt néhány év alatt erős romlásnak indultak. Vidékünkön az üresen álló épületeket nemcsak az időjárás teszi próbára, de állandó és folyamatos őrzés nélkül a lakosság bontásra szakosodott szűk, de visszatérő rétegének spontán tevékenysége is. Nemcsak az ablakokat törték be, de a radiátorok és fajanszáruk többségének is máshol találtak új funkciót. Az épületek - fő épületszerkezeteiben falak, földemek és tető - azonban nem keletkeztek jelentős károk.

Az átalakítandó épület két fő épületrészből - utcai tantermi épület, és az udvari tornatermi épület - áll, valamint az ezeket összekötő nyaktagból. Az utcai épület a legrégebbi ezek közül, elmúlt 50 éves. Egykor 8 tantermes típus vidéki iskolaként épült - hasonlóan több más iskolaépülethez az országban. A 8 tanterem mellett az eredeti épületben a földszinten egy szolgálati lakás, az emeleten pedig a tanári és az igazgatóság irodái is helyet kaptak. A kéttraktusos épület udvari szárnya alá van pincézve, a hidegháborús időszaknak megfelelően vastag fémajtókkal légópince utánérzés jelleggel épült meg. A pinceföldem szerény vastagsága azonban ezzel a megjelenéssel ellentmondásban van.

Az utcai épületszárny, egyben az épület főbejárata az utca felől nyílik egy széles és magas fémszerkezetű üvegfal aljában elhelyezett 2 db kétszárnyú üvegezett vasajtó formájában. Az épülettömeg itt a szigorú és egységes homlokzati síkból előreugrik - egyszerre biztosítva helyet a mögötte elhelyezett lépcsőtérnek, valamint kívülről megadva a hangsúlyt a főbejárati zónának. A bejárat a terepszinten található. Az épület földszinti padlószintje ehhez képest 4 lépcsőfokkal magasabban található. A szintkülönbséget egy széles, az előcsarnokban kialakított belső lépcső veszi fel. Az akadálymentes megközelítés igénye abban az időszakban még nem merült fel. A főbejárati vasajtók mögött egy keskeny szélfogó alakult ki, oldalt innen nyílik a pincébe vezető lépcső is. A kis belmagasságú szélfogó az emeletre vezető kétkarú lépcső hosszú pihenője alatt van kialakítva. A lépcső széles orsótere aljában érkeztek meg a diákok az épületbe. Maga az épületszárny alaprajzi szerkesztése egyszerű és logikus. Az udvari 6 m fesztávolságú traktust teljes egészében a tantermek töltik ki egymás mögött sorolva őket. Az utcai traktus pedig hosszában el lett felezve. A belső oldali 3m-es sáv lett a zsibongó, az utca felé eső ablakos zónában pedig a mosdók, kiegészítő helyiségek kaptak helyet. A földszinten a lépcsőháztól nyugatra külön bejáratral egy szolgálati lakás található, fölötte pedig a tanári és a vezetői irodák kaptak helyet.

Az udvari tornatermi szárny földszintes és alápincézetlen épületrész. A földszint belmagassága azonban a tornatermi funkciónak megfelelően nagy, az 5 m-t is meghaladja. A kapcsolatot az utcai szárnnyal egy összekötő folyosó biztosítja, mely a lépcsőházzal szemben indul és a tornatermi szárny kisebb fesztávolságú öltözői traktusának vezet neki. A kettő között üvegezett vasajtók révén közvetlen udvari kijáratot is biztosít. A folyosó

végén a tornaterem oldalhajójaként kialakított öltözősávhoz érkezünk. A tornaterem szokatlan arányú 6x18 m-es tere az öltözősáv első - még előtérként használt egységéből nyílik. Nemcsak szokatlan, de funkciótlan is, hogy a két tanulói öltöző egyike csak a tornateremből volt megközelíthető. Az öltözői sáv utolsó előtti eleme a szintén csak a tornateremből megközelíthető tornatanári helyiség, illetve utolsóként a szertár, melynek az udvari foglalkozások révén közvetlen külső ajtaja is volt.

Az összekötő folyosóhoz nyugatról tapasztva az épület fűtését ellátó szilárd tüzelésű kazán és annak félig nyitott tere kapott helyet. A kazántér közepéből az ilyen teljesítményű szemes kazánokhoz illő hatalmas téglakémény nőtt ki, mely meghaladta az emeletes utcai szárny gerincmagasságát is. A kazán helyiség mellett a tornaterem mellett hosszan az épülethez tapasztott széntárolók jelennek meg félromos állapotban. A kazán helyiség és a széntárolók mai formájában semmilyen értéket nem képviselnek. Sem esztétikai, sem használati sem szerkezeti értékük nincsen.

A két fő épületszárny egyaránt magastetős. Fedése hornyolt cserépfedés. A tetőszerkezet a mai kor számára kuriózusnak számító előregyártott vasbeton rácsostartókból épült. A padlás ezek jelentős teherbírásának megfelelően hatalmas egybefüggő térként jelenik meg, amit csak a középfőfalból kiemelkedő szellőzőkémények, illetve középső tartópillérek törnek meg keresztirányban. A héjazat és az azt rögzítő cseréplécezés mostanra elavult. Komoly felújítást az 50 éves héjazat és lécezés cseréje nélkül nem szabad az épületen végrehajtani.

A földszint és az emelet fölötti födémek előregyártott vasbeton gerendás födémek, megfelelő állapotban és teherbírási tartalékkal rendelkeznek. A pincefödém fölött a mezőközi megtámasztások fesztávcsökkentő hatása valamint a kicsi födémvastagság miatt valószínűleg monolit vasbeton födém készült. A falazat valószínűsíthetően tömör kisméretű téglából épült. A belső vakolatok stabilak, jól tartanak. A külső vakolat helyenként megindult. Köszönhető az elmúlt 50 év mellett az ereszcatornázás ejtőcsöveinek elvándorlásának is.

Az eredeti kapcsolt gerébtokos ablakszerkezetek még eredeti üvegezéssel sem közelítenék meg a jelenlegi előírásokat, így üvegezés nélkül pedig a kérdés egyenesen értelmezhetetlen volna. Az összes külső nyílászáró cserére szorul.

A volt felső tagozatosok iskola épülete

A Pécsi Sándor Általános Iskola újabb, nagyobb épülete a jelenlegi iskolatelek északi részét foglalja el.

Az iskola jelenlegi állapota több lépcsőben alakult ki. Az eredeti „L” alaprajzi épület mára „U” alaprajzi kontúrává vált. A jelenlegi szintenkénti és összesített alapterület az alábbi táblázat szerint alakul:

1.	Pinceszint alapterülete	159,07
2.	Földszint alapterülete	972,05
3.	I. emeleti alapterülete	598,02
	Összesen:	1689,14

Az 1960-as években az iskola eredetileg 8 tantermes általános iskolának épült szolgálati lakással, kis részben alapincézve, de teljes emelettel. Az 1980-as években tornaterem épült kis alapterülettel és belmagassággal, földszintes összekötő öltözői épületszárnnyal. A lapostetős iskolaépület ekkor kapott magastetőt.

Az eredeti épületszárnnyal hosszfőfalas elrendezésű, kisméretű téglából falazott épület, vasbeton gerendás födémmel, lapos tetővel. A 80-as években készült bővítés kézi falazóblokkból készült, szintén nyeregtetős fedélszékkal.

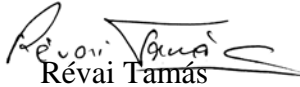
Korábban (2000 után) még az iskola rekonstrukcióját tervezte az önkormányzat, de a fokozatos gyermeklétszám csökkenés miatt elmaradt a felújítás, az akadálymentesítés, az energetikai korszerűsítés, a tantermek modernizációja. A fejlesztési program lekerült a napirendről, sőt később a teljes teljesítményt ki is ürítették.

A Zöldváros programban az iskolaépület és a maradék telkének rekonstrukciója **nem szerepel, a tervezés erre nem terjed ki. A későbbi hasznosítóját az önkormányzat keresi.**

A zöldváros szempontjából ez a szomorú helyzet esélyt jelent, hiszen a volt hatalmas méretű iskolatelekre a jelenlegi formájában már nincs szükség. Felszámolhatók az ún. szűkületek. Kiszélesedhet a patakperti terület, össze lehet kötni a két párhuzamosan futó utcát, tehermentesítve a patakperti zónát. Az elvégzett telekalakítás ezt a célt szolgálja. Az iskolatelek patakperti kiöblösödése megszűnik, az új kerítés az óvodai kerítés vonalában fut tovább. A másik oldalon is visszalép az iskolai kerítés az épületek beépítési vonaláig, vonzó közparknak helyet adva.

Az északi oldali kerítés is visszalép, lehetővé téve az összekötő út és fásított parkoló megvalósítását.

Pírity Attila
okl. építészmérnök
vezető tervező

Révai Tamás
okl. építészmérnök
vezető tervező